

Uppsala 2020-11-23

Finansdepartementet tillhanda

Fi2020/04385 Förlängd giltighet av förordningen om tillfälliga spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19

Branschföreningen för Onlinespel (BOS) har tagit emot Finansdepartementets remiss *Förlängd giltighet av förordningen om tillfälliga spelansvarsåtgärder med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19*.

BOS avstyrker en förlängning av covid-19-restriktionerna.

Vi hänvisar i detta vårt svar i huvudsak till vårt ursprungliga remissvar från i våras, då litet i sak har förändrats sedan dess.¹

Vi kan konstatera att regeringens huvudsakliga argument då för att införa restriktionerna – och nu att förlänga dem – alltjämt inte har inträffat, vilket påstods vara en kraftig ökning av spel på onlinekasino. Vi har däremot noterat en kraftig ökning av spel på hästar, en spelform som trots nämnda utveckling lämnas därhän av regeringen.

Professor Per Carlbring m.fl har publicerat en granskning över covid-19-krisens initiala inverkan på svenskarnas spelande och hälsa.

”Total gambling activity decreased by 13.29% during the first phase of the outbreak compared to forecast. Analyses of online gambling data revealed that although betting decreased substantially in synchrony with a slight increase in online casino gambling, there was no increase in likely problematic, high-intensity gambling and neither did total online gambling increase.”²

Covid-19-restriktionerna har två uppenbara konsekvenser. Dels ser vi att högvolymspelare som spelar inom licenssystemet ökar antalet konton hos olika spelbolag. Då en högvolymspelare tidigare normalt spelade hos 2-4 licensierade spelbolag vänder man sig nu till väsentligt fler bolag, i syfte att undvika insättningsgränsen om 5 000 kr. Att spelarna går från få till många spelbolag inom licenssystemet har visserligen ingen negativ inverkan på andelen spel som sker inom respektive utanför licenssystemet (den

¹ <https://www.bos.nu/wp-content/uploads/2020/06/0605-Remissvar-Fi202002404OU.pdf>

² <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33117770/>

så kallade kanaliseringen), men det har en inverkan på spelbolagens möjlighet att erbjuda ett starkt konsumentskydd.

I enlighet med omsorgsplikten ska spelbolag följa spelaren och sätta in åtgärder gentemot den spelare vars spelaktiviteter kan misstänkas vara problematiskt ur ett konsumentskyddsperspektiv. Från att före covid-19-restriktionerna ha haft en god bild över nära nog det samlade spelbeteendet har detta på grund av covid-19-restriktionerna gått förlorat. Omsorgsplikten är hörnstenen för konsumentskyddet i den svenska spelregleringen, vilken nu alltså åtminstone temporärt försatts ur funktion av regeringen.

Den andra konsekvensen är en sannolik fortsatt flykt från licenssystemet. Vi skriver ”sannolik”, eftersom varken vi eller någon annan aktör på spelmarknaden har presenterat någon kanaliseringmätning sedan Copenhagen Economics mätning i april 2020.³ I den kunde vi ta del av att onlinekasino hade den svagaste kanaliseringen av samtliga spelvertikaler med 72-78 procents kanalisering. Det var alltså den nivå som gällde före covid-19-restriktionerna. Det får sägas stå utom rimligt tvivel att covid-19-restriktionen inte har en gynnsam inverkan på kanaliseringen av onlinekasino. Denna omständighet liksom frånvaron av initiativ från regeringen som skulle kunna stärka licenssystemet – däribland spelbranschens åtgärdslista med förslag på bland annat så kallade spelleverantörslicenser⁴ – leder oss till slutsatsen att kanaliseringen har sjunkit ytterligare sedan mätningen våren 2020.

Den krackelerande kanaliseringen sätter självexkluderingsystemet Spelpaus under stor press. Närmare 60 000 personer har visserligen använt sig av verktyget Spelpaus, vilket är en succé. Eftersom regeringen har misslyckats med att upprätthålla kanaliseringen riskerar emellertid Spelpaus att förlora i styrka. Spelberoendes förening i Stockholm vittnade den 11 september i ett inlägg på Facebook att ”[d]et vi ser på föreningen är att majoriteten som söker hjälp hos oss är avstängda på Spelpaus men spelar på de olicensierade bolagen.” Öppenvårdsbehandlingen Spelfriheten gav ett liknande vittnesmål den 25 september: ”Senaste året har sju av tio hjälpsökande varit spärrade på Spelpaus [---]. Det innebär att spärrtjänsten Spelpaus inte fyller någon större funktion så länge en mängd olika spelbolag utan svensk spellicens får florera fritt.”⁵

BOS förordar att covid-19-restriktionen inte förlängs, att framtida regeringsbeslut fortsättningsvis baseras på fakta samt att regeringen vidtar de åtgärder för att skydda den svenska licensmarknaden som BOS i tidigare nämnda brev – *Åtgärder för en tryggare spelmarknad* – har delgett regeringen. Vidare föreslår vi att regeringen avstår från ytterligare repressiva åtgärder mot i Sverige licensierade spelbolag, åtminstone till dess kanaliseringen har återställts till den nivå som rådde i början av 2019; drygt 90 procent, samt att kraftfulla åtgärder vidtas mot det spel som erbjuds svenska konsumenter trots avsaknad av svensk spellicens.

³ https://www.bos.nu/wp-content/uploads/2020/05/Final_sv_BOS_27april_v2.pdf

⁴ <https://www.bos.nu/2020/06/08/atgarder-for-en-tryggare-spelmarknad/>

⁵ <https://www.mynewsdesk.com/se/spelfriheten-ab/pressreleases/vad-haender-med-spelansvaret-i-sverige-3036974>

Med vänlig hälsning,
Gustaf Hoffstedt

Generalsekreterare

Branschföreningen för Onlinespel
Box 3198
103 63 Stockholm

gustaf.hoffstedt@bos.nu

www.bos.nu